

Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 7. december 2005

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ophavsretsloven

(Følgeretsvederlag)

[af kulturministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Kulturministeren har stillet ændringsforslag nr. 2 og 5. Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 3 og 4.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. oktober 2005 og var til 1. behandling den 8. november 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og kulturministeren sendte den 12. september 2005 dette udkast til udvalget, jf. (2004-05, 2. samling) KUU alm. del – bilag 141. Den 6. oktober 2005 sendte kulturministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Dansk Galleri Sammenslutning og Kunsthandlerforeningen. Kulturministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Dansk Galleri Sammenslutning og Kunsthandlerforeningen mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 6 spørgsmål til kulturministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, S, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af kulturministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Efter Enhedslistens opfattelse gennemføres lovforslaget for at implementere et EU-direktiv. Lovforslaget indeholder en række mindre forringelser og forbedringer for de udøvende kunstnere. Enhedslisten medvirker kun til implementering af EU-direktiver, hvis disse indeholder forbedringer. Enhedslisten vil derfor stemme for lovforslaget, hvis ændringsforslag 1, 3 og 4 vedtages. Enhedslisten vil også stemme for, hvis kun ændringsforslag 3 og 4 vedtages. Ellers stemmer Enhedslisten imod det samlede lovforslag. Enhedslisten vil sørge for, at der bliver stillet de nødvendige konsekvensændringsforslag, hvis Enhedslistens ændringsforslag vedtages.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

1) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 38 affattes *stk. 1, 1. pkt.*, således:

»Ophavsmanden har ret til vederlag ved videresalg af eksemplarer af kunstværker, herunder malerier, collager, tegninger, grafisk kunst, skulpturer, tekstilkunst, keramisk kunst, glaskunst, fotografiske værker samt videokunst, computerkunst og andre samtidige billedkunstneriske udtryksformer af værkkarakter (følgeretsvederlag).«

[Supplering af de opremsede billedkunstneriske udtryksformer]

Af *kulturministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af RV):

2) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 38 udgår *stk. 2, 3. pkt.*

[Betalingspligt for professionelle købere udgår]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF):

3) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 38, *stk. 3*, indsættes før litra a som nyt litra:

»a) 7 pct. af den del af salgsprisen, der udgør indtil 3.000 euro (ekskl. moms).«

Litra a-e bliver herefter litra b-f.

[Vederlag på 7 pct. for værksalg mellem 300 og 3.000 euro]

4) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 38, *stk. 3*, affattes *litra a*, der bliver litra b, således:

»b) 5 pct. af den del af salgsprisen, der ligger mellem 3.001 og 50.000 euro (ekskl. moms).«

[Konsekvensændring]

Af *kulturministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af RV):

5) I den under nr. 2 foreslåede affattelse af § 38 ændres i stk. 6 ordene »Sælgere, formidlere og købere, jf. stk. 2, 2. og 3 pkt.« til: »Sælgere eller formidlere, jf. stk. 2, 2. pkt.«

[Konsekvensændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås at supplere de opremsede billedkunstneriske udtryksformer, således at man ikke fejlagtigt skulle tro, at de ikkeomtalte billedkunstneriske udtryksformer ikke er omfattet af loven.

Til nr. 2

I lovforslagets § 1, nr. 2, er der stillet forslag om nyaffattelse af den gældende lovs § 38 om følgeret ved erhvervmæssigt videresalg af eksemplarer af kunstværker. Det følger af den foreslåede § 38, stk. 2, at følgeretten finder anvendelse på alle videresalg, hvor der som sælgere, formidlere eller købere deltager professionelle på kunstmarkedet. Denne bestemmelse er en konsekvens af det EU-direktiv, som lovforslaget har til formål at gennemføre i dansk ret. Det betyder eksempelvis, at der skal betales følgeretsvederlag, når et galleri køber et eksemplar af et kunstværk af en anden person end kunstneren selv, ligesom der igen skal betales følgeretsvederlag, når galleriet videresælger eksemplaret af kunstværket.

Efter lovforslagets § 38, stk. 2, 2. pkt., påhviler vederlagspligten som udgangspunkt sælger eller formidler. Efter lovforslagets § 38, stk. 2, 3. pkt., foreslås vederlagspligten imidlertid udvidet til også at omfatte køber i de situationer, hvor køberen er den eneste part, der optræder som professionel på kunstmarkedet i forbindelse med den pågældende handel. Det betyder, at et galleri er pligtigt at afregne følgeretsvederlag, når galleriet køber et eksemplar af et kunstværk fra en privat, som ikke er ophavsmanden.

Med det foreliggende ændringsforslag foreslås det, at vederlagspligten indskrænkes til kun at gælde for sælger eller formidler. Dette svarer til gældende ret, hvor køber ikke er vederlagspligtig. Forslaget indebærer, at det altid vil være sælger – uanset om denne er professionel aktør på kunstmarkedet eller privat – som er ansvarlig for betaling af følgeretsvederlag. Den professionelle køber, f.eks. et galleri, vil således efter ændringsforslaget ikke være vederlagspligtig. Finder den private sælgers salg til galleriet sted under medvirken af en professionel formidler, f.eks. et auktionshus, påhviler pligten til at betale vederlag sælger eller formidler, jf. § 38, stk. 2, 2. pkt.

Konsekvensen af ændringsforslaget bliver, at den private sælger undergives en indberetningspligt til Copy-Dan Billedkunst samt pålægges en pligt til på foranledning af Copy-Dan Billedkunst at fremsende alle de oplysninger, der er nødvendige for at sikre vederlagets betaling, jf. lovforslagets § 38, stk. 6.

Til nr. 3 og 4

Det foreslås at fastsætte vederlagsprocenten til 7 for værksalg mellem 300 og 3.000 euro.

Til nr. 5

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 2, hvor der stilles forslag om, at købere ikke skal være vederlagspligtige.

I medfør af lovforslagets § 38, stk. 6, har alle vederlagspligtige sælgere, formidlere og købere en pligt til at fremsende en årlig opgørelse til Copy-Dan Billedkunst over det foregående års salg af kunstværker. Endvidere skal alle vederlagspligtige efter anmodning fra Copy-Dan Billedkunst inden 4 uger fra modtagelsen af anmodningen fremsende oplysninger, som er nødvendige for at sikre følgeretsvederlagets betaling. Begge oplysningspligter er sanktioneret med bødestraf, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 (§ 76, stk. 1, nr. 4).

Som følge af ændringsforslaget om at undtage købere fra at betale følgeretsvederlag foreslås det, at henvisningen til vederlagspligtige købere i § 38, stk. 6, udgår. Det betyder, at alene formidlere eller sælgere – uanset om de er professionelle eller private – undergives oplysningspligterne i § 38, stk. 6. Undladelse af at opfylde pligterne kan medføre bødestraf, jf. ophavsretslovens § 76, stk. 1, nr. 4.

Kim Andersen (V) fmd. Flemming Damgaard Larsen (V) Leif Mikkelsen (V)

Ellen Trane Nørby (V) Preben Rudiengaard (V) Louise Frevert (DF) nfmd.

Karin Nødgaard (DF) Jakob Axel Nielsen (KF) Carina Christensen (KF) Mogens Jensen (S)

Jytte Andersen (S) Troels Ravn (S) Jytte Wittrock (S) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)

Simon Emil Ammitzbøll (RV) Ole Sohn (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 27**Bilagsnr. Titel**

1	Høringssvar og kommenteret høringsoversigt, fra kulturministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Godkendt tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 11/11-05 fra Dansk Galleri Sammenslutning
5	Henvendelse af 17/11-05 fra Kunsthandlerforeningen
6	Henvendelse af 21/11-05 fra Dansk Galleri Sammenslutning
7	Henvendelse af 21/11-05 fra Kunsthandlerforeningen
8	1. udkast til betækning
9	Ændringsforslag fra kulturministeren
10	Henvendelse af 2/12-05 fra Dansk Galleri Sammenslutning
11	2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 27**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om et ændringsforslag, hvor vederlagsprocenten hæves, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om et ændringsforslag vedrørende definition og udtryksformer i lovforslagets § 38, 1. pkt., til kulturministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 21/11-05 fra Dansk Galleri Sammenslutning, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 21/11-05 fra Kunsthandlerforeningen, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om høringssvar fra Dansk Galleri Sammenslutning og Kunsthandlerforeningen, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om ministerens kommentar til henvendelsen af 2/12-05 fra Dansk Galleri Sammenslutning, til kulturministeren og ministerens svar herpå